

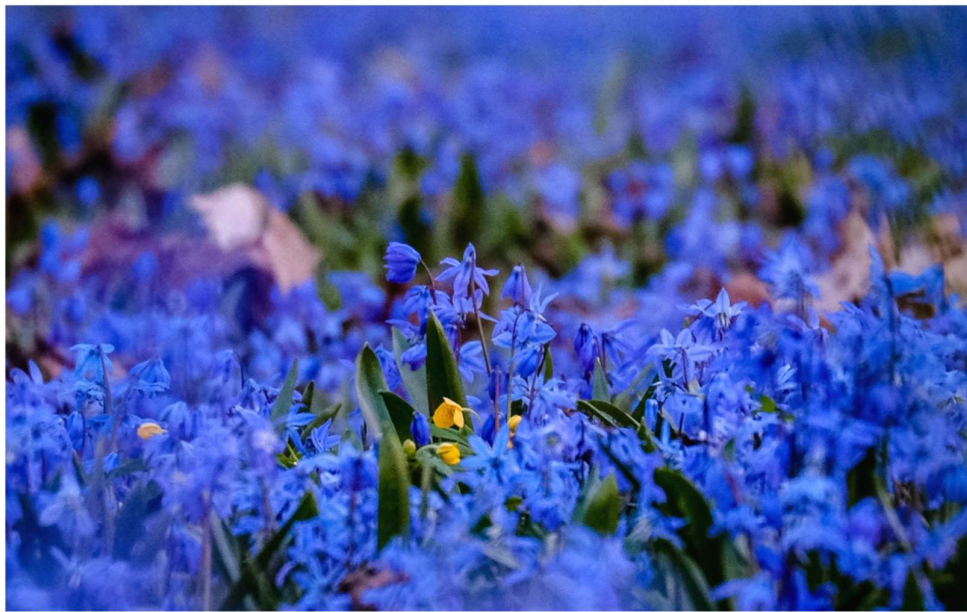
**LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS**

ZIŅU LAPA

2025. gada aprīlis
(#9)

Muzejs atkal ir atvērts katru dienu

Aprīlī Latvijas Okupācijas muzeju Latviešu strēlnieku laukumā 1 un Muzeja izstādi “Čekas vēsture Latvijā” Stūra mājā, Brīvības ielā 61 kopumā **apmeklēja 9666 interesentu, kas ir par 3 tūkstošiem vairāk nekā šī gada pirmajā mēnesī.** *Stūra māju* apmeklēja 3536 viesi, turklāt lielā daļā - 2921 devās tūrē ar gidu. Tūres tika vadītas arī 13 Latvijas skolu dažādām klasēm, Ukrainas valsts piederīgajiem, Kanādas militāro spēku pārstāvjiem. Stūra māju gida vadītā tūrē apskatīja arī VAS “Valsts nekustamie īpašumi” pārstāvji un filmēšanas grupa no Kanādas.

Muzeja apmeklētāju atsauksmes dažādās interneta vietnēs aizvien skaidrāk atklāj, ka Krievijas agresija un iebrukums Ukrainā atgādina, - drošības militārā dimensija Eiropā ir tik aktuāla, kāda tā nav bijusi vairākas desmitgades.

“...patiešām izcils muzejs, kas visaptveroši atspoguļo Krievijas okupācija vēsturi Latvijā gan politiskā, gan cilvēciskā līmenī. Empātiski un radoši izstāstīts stāsts par krievu okupācijas postu Latvijas ģimenēm un indivīdiem, ko papildina oriģināli dokumenti un attēli”, populārajā ceļotāju portālā Tripadvisor raksta Pīters, ceļotājs no Londonas.

Augstu amatpersonu un viesu vizītes

No 15. līdz 18. aprīlim vizītē Latvijā ieradās ASV Kongresa padomnieku delegācijas pārstāvji.

ASV Kongresa padomnieku vizītes Baltijas valstīs notiek regulāri, tā nodrošinot padziļinātas izpratnes veidošanu par drošības situāciju un ASV un Baltijas valstu daudzpusējo sadarbību.

Delegācija apmeklēja Latvijā izvietotos ASV karavīrus Ādažu militārajā bāzē, tikās ar amatpersonām Saeimā, Ministru prezidentes birojā, Ārlietu ministrijā un Aizsardzības ministrijā.

17. aprīlī ASV Kongresa padomnieki apmeklēja Okupācijas muzeju.

Viesus sagaidīja Muzeja biedrības priekšsēde Valda Liepiņa, bet ar Latvijas vēsturi 20. gadsimtā un ASV atbalstu neatkarības atgūšanā iepazīstināja gide Ineta Lansdovne.

23. aprīlī Muzeju apmeklēja Argentīnas nerezidējošais vēstnieks Latvijā Karlss Federiko Masiass (Carlos Federico Mascias). Atvadoties, Muzeja viesu grāmatā vēstnieks ierakstīja īpašu vēlējumu:

“Lai izdzīvotu, jums ir jābūt ļoti stiprai tautai un valstij. Un jūs tādi esat. Viva Latvija!”

Zviedrijas Riksdāga Aizsardzības komisijas delegāciju **29. aprīlī** Muzejā uzņēma direktore Solvita Vība un gids Kārlis Krēķis. Zviedrijas parlamenta Aizsardzības komitejas priekšsēdētājs Peters Hultkvists (Peter Hultqvist): *“...Šajos tumšajos laikos, kad Krievija karo Ukrainā, mēs saskaramies ar jauniem izaicinājumiem brīvībai un demokrātijai. Okupācijas muzejs apliecina, ka šīs vērtības ir tās, par kurām ir jādzinās.”*

Kongresa padomnieku delegācijas pārstāvis aplūko ģimeņu fotogrāfijas Muzeja ekspozīcijā

Celsim pieminēkli Svešo varai spītējot kopā!

Sarkanbaltsarkanajam karogam arhitektoniskā formā pašā Rīgas centrā ir jātop par mūsu labās gribas un kopīgā spēka zīmi.

Muzejs 30. aprīlī parakstīja vērtīgu un svarīgu **Sadarbības memorandu** ar Rīgas domi par pieminēkļa Svešo varai spītējot izveidi Rīgas vēsturiskajā centrā.

Memorands paredz kopīgu darbu pie pieminēkļa izveides, uzstādīšanas un apkārtējās teritorijas labiekārtošanas.

Pieminēkļa idejas autors, virzītājs un vadītājs ir Latvijas Okupācijas muzejs. Rīgas pašvaldība savukārt rūpēsies par zemesgabala sagatavošanu un apkārtējās parka teritorijas labiekārtošanu pieminēkļa uzstādīšanai.

Pieminēkļa māksliniecisko risinājumu veido tēlnieks Kristaps Gulbis kopā ar arhitektiem Andri Kronbergu un Raimundu Saulīti (ARHIS Arhitekti).

Pieminēklis tiek veltīts nacionālās pretošanās kustībai padomju okupācijas laikā un tas taps vietā, kur padomju okupācijas laikā - **1963. gada 5. decembra rītā, kas bija PSRS Konstitūcijas diena, 22 gadus vecais students Bruno Javoišs 76 metrus augstajā radiotornī tieši pretī padomju okupācijas varas citadelei Rīgā - pilsētas Galvenajai milicijas pārvaldei uzvilka neatkarīgās Latvijas sarkanbaltsarkano karogu.** Latvijas karogs tornī plīvoja visu dienu. Bruno Javoišam piesprieda 7 gadus ilgu cietumsodu Mordovijā.

Šis stāsts ir simbols visai pretošanās kustībai okupētajā Latvijā. karogu.

Vairāk par Sadarbības memorandu:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Celsim pieminēkli pretošanās kustībai kopā un atgādināsim Latvijas un ārvalstu sabiedrībai par nepieciešamību sargāt mūsu valsti!

Nepieciešamā summa ir 100 000 EUR

Ziedojumu var veikt Muzeja ziedojumu kontā www.okupacijasmuzejs.lv vai izmantojot QR kodu ar norādi "Pieminēkļa izveidei" (skat. zemāk)

SEB BANK

LV67UNLA0002400700517

BIC/S.W.I.F.T.: UNLALV2X

SWEDBANK

LV20HABA0551029425092

BIC/S.W.I.F.T.: HABALV22

Muzejā viesojas bērni no Ukrainas un Latvijas skolām

5. aprīlī Muzeju apmeklēja ukraiņu bērnu grupa no Izglītības centra VOLIA.LV. Tie ir jaunieši, kuri ar interesi iepazīst Latvijas vēsturi un kultūru, viesojoties dažādos muzejos un piedaloties aktivitātēs Latvijā.

Vairāk par VOILA.LV:

<https://www.educationalcentre.lv/>

Ukrainas bērnu apciemojums vēlreiz atgādina par tiem aptuveni 20 000 Ukrainas bērnu, kuri kopš 2022. gada februāra ir piespiedu kārtā deportēti uz Krievijas Federāciju un Baltkrieviju vai tiek turēti uz laiku okupētajās Ukrainas teritorijās. Saskaņā ar prezidenta Volodimira Zelenska iniciatīvu *Bring Kids Back UA* ("Atgrieziet bērnus Ukrainā") no šiem bērniem tikai 1293 ir atgriezušies Ukrainā, savukārt par 624 bērniem ir saņemta informācija, ka viņi ir miruši. Jēlas Humanitārās pētniecības laboratorijas (HRL) sniegtā informācija liecina, ka reālie skaitļi, ļoti iespējams, ir daudz lielāki, jo minētā pārvietošana un deportācija turpinās.

Eiropas Parlamenta Kopīgajā rezolūcijas priekšlikumā ir uzsvērts, ka ir *"stingri jā soda Krievijas Federācijas vardarbības aktus un Baltkrievijas līdzdalību nevēlīgajā attieksmē pret Ukrainas bērniem, tostarp slepkavībās, piespiedu pārvietošanā un deportācijā, nelikumīgā adopcijā, seksuālā vardarbībā un izmantošanā, piespiedu rusifikācijā un militarizācijā... šie akti ir daļa no genocīda stratēģijas, kas tiek īstenota, lai iznīcinātu ukraiņu tautas identitāti."*

Eiropas Parlamenta rezolūcija par Ukrainas bērnu atgriešanos, kurus Krievija pārvietoja piespiedu kārtā un deportēja:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/RC-10-2025-0249_LV.html

2025. gada "Ēnu dienas" dalībnieki muzeja vestibīlā

4. aprīlī visā Latvijā norisinājās "Ēnu diena" – ikgadējs projekts, kurā skolēni gūst vērtīgu pieredzi, apmeklējot dažādas darba vietas un iejūtoies dažādās profesijās. Muzejā un Stūra mājā ciemojās 13 ēnas no Rīgas, Tukuma, Kandavas, Madonas, Jelgavas un Talsiem. Jaunieši ēnoja muzeja direktori, Krājuma nodaļas, Attīstības un komunikācijas nodaļas pārstāvjus, kā arī Izglītības nodaļas darbiniekus un Stūra mājas gidus.

Ieskats Ēnu dienā:

Vairāk: ✨ okupacijasmuzejs.lv

Programmas "Latvijas skolas soma" ietvaros 4. aprīlī Muzeju apmeklēja Rīgas 84. vidusskolas skolēni.

Pēc ekspozīcijas apmeklējuma, kas palīdzēja labāk saprast vēsturisko notikumu gaitu, jaunieši piedalījās diskusijā par abu okupāciju radītajām sekām cilvēku un ģimeņu likteņos, kā arī sarežģītajā Latvijas valsts stāstā.

Jautāti par eksponātu, kurš raisīja vislielāko pārdzīvojumu, jaunieši atbildēja:

Noteikti vēstules, apģērbi un pases.

Telpa ar ģimeņu fotogrāfijām un spoguļiem.

Hitlera un Staļina pakta parakstīšana.

Sargtorņi, kurš iedvesa ainu ar aukstu ziemeli un sniegu.

Jaunieši arī apliecināja, ka noteikti ieteiktu apmeklēt Muzeju saviem draugiem un paziņām:

Muzeja estētika rada spēcīgas sajūtas.

Gida stāstījums un uzdevumi bija ļoti interesanti.

*Šī ir vēsture, kas ir jāzina katram, jo nevari zināt, kāda būs situācija nākotnē.
Pēc ekskursijas beigām mēs palikām vēl ilgāk, lai vairāk izpētītu ekspozīciju.
Vienmēr ir svarīgi uzzināt savas valsts vēsturi.
Paldies par iespēju uzzināt ko jaunu un sajūst neizjustas emocijas!*

Kursi skolotājiem *Regulēts radošums: kultūra* *Padomju Latvijā*

15. un 22. aprīlī profesionālās kompetences pilnveides kursu *Regulēts radošums: kultūra Padomju Latvijā* lekcijās Muzejā un izglītojošā ekskursijā Zinātņu akadēmijā pulcējās gandrīz 50 skolotāji, muzeju un bibliotēku speciālisti.

“Paldies par ļoti vērtīgajiem, aizraujošajiem kursiem. Ļoti novērtēju ne tikai izcilo saturu, bet arī lieliski izvēlētos lektorus, rakstīts vienā no kursu dalībnieku atsauksmēm.”

Gleznotāja Sandra Krastiņa

Kursu ietvarā gleznotāja Sandra Krastiņa dalījās savā pieredzē, radot totalitāra režīma apstākļos, un iepazīstināja ar dažādiem mākslas darbiem *viņpus dzelzs priekšskara*.

Valodnieks Andrejs Veisbergs analizēja padomju cenzūru Rietumu literatūras tulkojumos un piemēros atklāja to, kā darbi tika piemēroti ideoloģijai un padomju lasītājam.

Vēsturnieks Mārtiņš Mintaurs vadīja aizraujošu ekskursiju staļinisma arhitektūras paraugā - Latvijas Zinātņu akadēmijā, bet pētnieks Indulis Zālīte stāstīja par Valsts drošības komitejas *profilaksi*, ietekmējot kultūras darbiniekus, lai panāktu viņu iekļaušanos padomju varas noteiktajos rāmjos

Izglītības nodaļas vadītāja Inguna Role iepazīstināja skolotājus ar Muzeja piedāvājumu skolām, arī jauno muzejpedagoģisko nodarbību *Klusēt nedrīkst domāt* par kultūru un mākslu padomju okupācijas apstākļos.

“Tik ļoti profesionāls skatījums dod analītisku izvērtējumu par vēstures un kultūras vērtībām un to mijiedarbību sabiedrībā. Dod iespēju domāt un vērtēt katram pašam, tā kursu dalībniece.”

Kursu dalībnieki saņēma Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskā centra apstiprinātas apliecības (8 h), kā arī dāvanas no Muzeja.

Pasākumi notika Kultūras ministrijas līdzdarbības līguma “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu sabiedrības izglītošanai par Latvijas valstiskuma veidošanos un attīstību” ietvaros.

No okupācijas līdz brīvībai. Lekcijas un diskusijas Latvijas pilsētās

Aprīlī Valmierā un Gulbenē notika publiskas lekcijas – diskusijas No okupācijas līdz brīvībai. Pasākumus vadīja muzeja gidi – Ineta Lansdovne un Kārlis Krēķis. Lekcijās piedalījās aptuveni 250 skolēni un skolotāji, vietējie gidi, bibliotēku speciālisti un citi interesenti.

Pasākumu apmeklētājiem bija iespēja uzdot jautājumus un diskutēt ar 4. maija Deklarācijas kluba biedriem - Veltu Čebotarenoku, Andri Teikmani un Ivaru Briedi. Valmieras Valsts ģimnāzijas vēstures skolotāja Ineta Amoliņa:

Notikumu aculiecinieku atmiņas un pārdomas par notikumiem pirms 35 gadiem ir ar pievienoto vērtību, jo jaunieši satiek un uzklasa šos cilvēkus, kuru balsojums 1991. gada 4. maijā bija ļoti būtisks. Sarunas laikā tika apskatīti arī mūsdienu “karstie punkti”, kā arī izvērtēta Eiropas Savienības vienotības nozīme, kura rada lielāku drošības sajūtu.

Pasākumi notika Kultūras ministrijas līdzdarbības līguma “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu sabiedrības izglītošanai par Latvijas valstiskuma veidošanos un attīstību” (Nr.2.5-8-24) ietvaros.

Ieskats lekciju norisē:

Vairāk: okupacijasmuzejs.lv

Sekojiēt jaunumiem un notikumiem maijā:

- publicēsim konferences “Kopīgā pagātne un mainīgās interpretācijas: Otrā pasaules kara nozīme Latvijā, Eiropā un mūsdienu pasaulē”, kas notika 7. maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, materiālus;
- informēsim par *Latvijas Stāvstrops brīvībai* atklāšanas pasākumu Lestē;
- tiksimies Muzeju naktī;
- aicināsim uz Viļņa Heinrihsona izstādi *Otrā atnākšana*;
- 14. maijā svinēsim Lūcijas Garūtas dzimšanas dienu Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā: <https://www.facebook.com/events/900716462140443>
- atklāsim videostāstu sēriju *Sieviete. Pieci stāsti par*
- piedalīsimies vēstures pētnieku kolokvijā par rusifikāciju Latvijas vēsturē, kultūrā un valodā.

Pērciet sev un dāviniet arī draugiem grāmatas un Muzeja suvenīrus!

Atgādinām, ka Muzejā ir iespējams iegādāties vērtīgas grāmatas par Latvijas vēsturi latviešu, angļu un arī citās valodās.

Iepazīstieties ar grāmatu piedāvājumu šeit:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Nepalaidiet garām iespēju iegādāties nu jau apmeklētāju iemīloto un ekskluzīvo suvenīru, kas atgādina par lācēna Mika piedzīvoto! **Tas ir īpašs Muzeja biedrības sekretāres Ivetas Mediņas un Valdes locekles Dainas Krastiņas roku darbs.**

Muzeja darbam svarīgs ir katrs ziedojums!

Ziedojumi ir nepieciešami:

- Muzeja pamatdarbības nodrošināšanai;
- pieminekļa *Svešo varai spītējot* uzstādīšanai, lai godinātu nacionālās pretošanās dalībniekus. Ziedojumu var veikt Muzeja ziedojumu kontā vai izmantojot zemāk esošo QR kodu ar norādi “Pieminekļa izveidei”
- skolēnu ceļa naudai, lai segtu daļu no ceļa izdevumiem uz Muzeju.

Ziedojumu konts: AS "Swedbank": LV20HABA0551029425092

Izmantojot QR kodu, ziedot ir vienkārši:

Augsti vērtējam un pateicamies par atbalstu OMFA priekšsēdei Irēnei Lazdai, Valdes loceklim Jurim Mežinskim, Kanādas Atbalsta grupas vadītājai Lindai Lazdai, katram ziedotājam un atbalstītājam.

Informācija ziedotājiem ASV:

Ziedojot caur OMFA var saņemt ienākumu nodokļu atlaides, jo OMFA ir reģistrēta kā ASV 501(c)(3) labdarības organizācija.

Ziedojumu čeki rakstāmi OMFA un sūtāmi kasierai: Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA ilze48@yahoo.com

Ziedojot ar kredītkarti, lūdzu, lietojiet PayPal adresi: <http://donate.omfa-usa.org>

Ziedojot Muzejam, varat būt pārliecināti, ka ziedojums sasniegs mērķi un kalpos labākai pasaulei. Muzejs ar rūpību un atbildību pieņem testamentāros novēlējumus.

Latvijas Okupācijas muzejs Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050, Latvija +371 67229255 www.okupacijasmuzejs.lv info@okupacijasmuzejs.lv	Latvijas Okupācijas muzeja izstāde Čekas vēsture Latvijā Brīvības iela 61, Rīga, LV-1010, Latvija +371 66 154 276 kgb@okupacijasmuzejs.lv
Instagram @okupacijasmuzejs YouTube @occupationmuseum	facebook @sturamaja Instagram @kgb.riga